

1. Пројекат *Први март*

Коалиција *Први март* окупља већи број организација цивилног друштва. Основну идеју коалиције сам њен покретач, Емир Суљагић, дефинише формулом: „Изборима вратити Републику Српску Бошњацима“. Идеолошка основа таквог програма нађена је у стандардној тврдњи да „Република Српска није никаква република него део државе Босне и Херцеговине, а није ни српска јер је такву националну кохерентност постигла пре само двадесет година као резултат рата.“

[1]

Према овој врсти интерпретације РС значи: „прво побити и протјерати несрпско становништво, а онда проводити демократске изборе.“ Борба против РС овдје је схваћена као борба „против већине креиране ножем и бодљикавом жицом“.

[2]

Практична изведба овог идеолошког пројекта подразумјева три корака.

[3]

Први је оснивање и ширење коалиције цивилног друштва *Први март* од источне Босне до Крајине [4], која има за циљ да промовише и логистички подржи регистрацију грађана тако да сви грађани БиХ, који то хоће, на предстојећим општим изборима 2014. гласају тамо гдје су 1. марта 1992. године гласали на референдуму за независност државе. Првих пет регионалних уреда почело је с радом 8. априла у Братунцу, Козарцу, Модричи, Приједору и Зворнику.

Други корак је „регрутација бирача из дијаспоре“, која је до сада имала врло ниску стопу излазности на изборе. Важан инструмент за овај корак је *Министарство иностраних послова* које треба [5] да

обезбједи скраћивање и убрзавање постојећих процедура „гласања на даљину“.

Процедура за гласање из иностранства је релативно компликована и организатори се надају да ће успјети да је поједноставе. Али чак и ако не успију, она ипак није толико сложена да демотивише гласање – у принципу се ради о три формулара који се попуне и пошаљу поштом. У јавном прогласу који су пренијели

Фена

и

Радио Сарајево

Емир Суљагић појашњава о чему се заправо ради:

„Математика је врло јасна: садашњи број несрпских гласача у РС-у са заједничком листом гарантује три директна мандата у *Парламентарној скупштини БиХ* из Републике Српске. Са додатних осамдесет хиљада бирача, то је најмање пет директно изабраних посланика из РС-а из партија које не поричу геноцид.“ [Е.Суљагић, <http://www.youtube.com/watch?v=bJ9z5ogou5s>

]

Циљ ове математике је „обесмислити ентитетско гласање“. Наиме, према *Уставу БиХ* (члан ИВ/3,д) којим се регулише процедура доношења одлука у *Парламентарној скупштини*, свака одлука мора имати не само већину, већ и минимално трећину гласова из сваког ентитета. С обзиром да *Представнички дом* има 42 члана, од којих су двије трећине из ФБиХ, а једна трећина, тј. 14 из РС [*Устав БиХ*, члан ИВ/2], потребна квота за елиминацију ентитетског гласања као механизма заштите интереса Српског народа у РС, је 5 посланика. *Дом народа* се састоји од 15 делегата [*Устав БиХ*, члан ИВ/1], од којих је трећина из РС. Делегате из РС бира *Народна скупштина РС*. По свему судећи за успјех „првомартовске“ иницијативе би им требало нешто мање од трећине посланика НСРС [тј. од 83 посланика требало би да имају око 25-27, с обзиром да према досадашњој пракси за избор делегата *Дома народа РСБиХ* треба отприлике 13 гласова у НСРС]. Одлуке се доносе по истом механизму – већина која укључује трећину из ентитета. Све законодавне одлуке морају бити одобрене од стране оба дома. [*Устав БиХ*, члан ИВ/3,ц]. Једна врло значајна одредба је да према *Уставу* пет делегата из РС чини пет Срба [*Устав БиХ*, члан ИВ/1], што значи да би *Први март*

Пише: Александар Савановић
недеља, 12 мај 2013 07:06

морао да на неки начин добије два делегата Србина из РС, или да изабере два муслимана/бошњака који би се за потребе овог пројекта изјаснили као Срби!

Трећи корак је стварање политичког субјекта за који би ти гласачи гласали. Организатори најављују да ће свим странкама које прихватају „правосудно утврђене чињенице“, тј. „не поричу геноцид“ [6] упутити позив да формирају заједничку листу за Парламентарну скупштину БиХ из Републике Српске. Очигледно је да заједничка листа овдје „представља императив“, из простог разлога што се тиме спрјечава тзв. „губљење“ гласова. Наиме, према *изборном закону БиХ* [члан 9.5,3 и 9.6,а], у тзв. „компензационе“ гласове улазе само гласови оних странака које су прошле изборни цензус од 3%, док остали гласови бивају „изгубљени“. Заједничка листа би на тај начин сачувала све „несрпске“ гласове у РС.

Формирање заједничке листе до сада није полазило за руком тзв. „несрпским“ странкама у РС. Тога је свјестан и покретач *Првог марта*, и већ је кренуо у агресивну кампању која би практички морално дискредитовала свакога ко би одбио да се прикључи пројекту. [7] Он

инсистира да заједничка листа „није захтјев

Првог марта

“ већ „свих грађана БиХ“, те да би игнорисање таквог захтјева представљало акт издаје.

[8]

У ту сврху је

Први март

формулисао

Платофрму за заједнички наступ на опћим изборима 2014. године за Парламентарну скупштину Босне и Херцеговине у изборним јединицама у ентитету Република Српска и Народну Скупштину Републике Српске.

[9]

Платформа представља „минимални заједнички садржилац

[10]

државотворних странака БиХ“, којима је остављен рок до 30. априла да се изјасне о заједничкој листи. Према до сада доступним информацијама, није јасно колико их се позитивно одредило према том захтјеву, премда је за очекивати да ће већина подржати листу.

[11]

Пише: Александар Савановић
недеља, 12 мај 2013 07:06

Крајњи циљ ових активности је изборна борба за довољан број посланика који би омогућио да се у *Парламентарној скупштини БиХ* промени *Устав БиХ* и Дејтонски мировни споразум. [

[12\]](#)

Завршна тачка 10

Платформе

недвосмислена је игласи:

Започињање процеса уставних реформи са крајњим циљем стварања функционалне државе и отклањања препрека за напредак Босне и Херцеговине ка еуро-атлантским интеграцијама.

Чак и ако се не би одмах приступило радикалним уставним промјенама, такав изборни капацитет би омогућио постизборно про-бошњачко моделирање изборног закона, с циљем да се у наредним изборним процесима

де фацто

укине РС.

1.1. Претходно искуство: *Иницијатива „Гласајмо за Сребреницу“*

Сребреница је, позивајући се на тврдњу да је њена национална структура радикално промијењена услед злочина [\[13\]](#), издејствовала посебан статус којим је изузета из изборног закона и јурисдикције ентитетске власти, на начин да је само у Сребреници гласање провођено према попису из 1991. године. Пред локалне изборе 2012. године, тај специјални статус је укинут, с образложењем да су стечени сви услови за повратак избјеглих Сребреничана, па би даљење одржавање специјалног статуса било апсурдно. То је поставило бошњачке политичке лидере пред ситуацију да, уколико желе да задрже власт у Сребреници, морају пронаћи алтернативни метод.

1. MART
moj glas, moja zemlja

Mi smo ZA

Naslovna | Press | Прикључи се | Колумне | Media | Интервју | Правна помоћ ▾ | Re

O nama | Контакт | Мисија | Визија | Услови коришћења

Основац одржана

Čačić: Ne otvaraju stratišta jer čuvaju radna mjesta

Šestoro djece koja su odvedena u Srbiju

Osnovanje odredbe Koalicije

Hrvati čekaju pomoć za povratak u Doboј

Bosanska ratna siročad žive u Srbiji sa nametnutim identitetom

Иницијатива „Први март“ у контексту уставноправног поретка РС и БиХ

Пише: Александар Савановић
недеља, 12 мај 2013 07:06

